

227/59
U.D.J. 445

327/59

In the Supreme Court of South Africa
In die Hooggereghof van Suid-Afrika

APPELATE

DIVISION).
AFDELING).

APPEAL IN CRIMINAL CASE.
APPÈL IN KRIMINELE SAAK.

SAMUEL KUZWAYC

Appellant.

versus

AEGINA.

Respondent.

Appellant's Attorney
Prokureur van Appellant

Respondent's Attorney
Prokureur van Respondent

Appellant's Advocate
Advokaat van Appellant

J. J. Costinifer
Respondent's Advocate
Advokaat van Respondent

S. Bernmar

Set down for hearing on :—
Op die rol geplaas vir verhoor op :—

30th October 1959

11.20 a.m.

9.45

I.H.T. 1C.11

C. A. V.

Counsel : Steyn, H.R., Beyers, Ogilvie, Thompson, H.J.B.
Holmes, van Wyk

J. J. du Toit
Rep.

Appeal dismissed 19/11/59.

J. J. du Toit
19/11/59 Rep.

IN DIE HOOGEREGSHOF VAN SUID - AFRIKA.

(APPÉLAFDELING)

In die saak tussen:

SAMUEL KUZWAYO

en

DIE KROON.

Coram: Steyn, H.R., Beyers, Ogilvie Thompson, A.R.R.
et Holmes, van Wyk, (wnm) A.R.R.

Gehoor: 30 Oktober 1959. Gelewer:

U I T S P R A A K.

VAN WYK: (Wnm) A.R.

Appellant is daarvan aangekla in die Landdroshof te Durban, eerstens, dat hy n pistool uit n motorkar wat nie behoorlik gesluit was gedurende die tydperk 4 Julie 1959 tot 5 Julie 1959 gesteel, en, tweedens, dat hy Artikel 4(1), saamgelees met Artikel 30 van Wet 28 van 1937, soos gewysig, oortree het, deurdat hy gedurende die tydperk 4 Julie tot 10 Julie 1959 gemelde pistool weder-regtelik besit het sonder dat hy die nodige lisensie om dit te besit, gehad het. Die beskuldigde het skuldig gepleit op beide aanklagtes, en nadat getuienis geleei is, is hy skuldig bevind op beide aanklagtes. n Vonnis van

drie maande gevangenisstraf op die eerste aanklag en vyf op die tweede aanklag is opgeleë. 'n AppéI teen die skuldigbevinding en straf is deur die Natalse Provinsiale Afdeling verworp, maar verlof tot appéI is toegestaan.

Die getuienis van die eiener van die pistool is dat hy en sy vrou ^{gedurende} vrou geslaap die nag van die 4de Julie 1959 in 'n motorkar wat op 'n oop stuk grond naby 'n hotel in Durban geparkeer was, geslaap het. Die leuning van die voorste sitplek was verwyder en op die stuurwiel geplaas. Sy gelaaide pistool het hy op hierdie leuning geplaas. Die een venster was twee duim oopgeskuif en die ander een 'n bietjie meer as dit. Op dieoggend van 5 Julie is die pistool vermis. Op die 10de Julie is beskuldigde se kamer deursoek en die pistool, nog steeds gelaai, is tesame met 'n mes onder 'n bedkussing gevind. Die beskuldigde het die pistool as sy eiendom ge-eien.

^{Wat}
Mnr. Oosthuizen, wie namens die appellant verskyn het, het betoog dat daar 'n onbehoorlike splitsing van aanklagtes was en dat die beskuldigde slegs op een aanklag skuldig bevind kon word. Die sogenaamde regel wat gesplete aanklagtes verbied is deur ons howe geskep en word reeds sedert die uitspraak in Rex v. Marinus 1887 5 Juta 350, gereeld toegepas. In ex parte Minister of

Justice: in re Rex v. Moseme 1936 A.D. 52., (n saak waarna die advokate nie verwys het nie) is die geskiedenis van hierdie reël taamlik volledig behandel. Op bladsy 57 stel Regter DE VILLIERS die reël soos in die praktyk toegepas as volg:

"the rule as to splitting of charges which has been supplied in South African Courts amounts to this, that when an accused has done acts which "in substance" amount to one offence, only one offence should be charged against him, and the offence should not split up so as to charge him with several offences. This rule against splitting of charges has arisen in South African purely as a matter of practice".

Op bladsy 59 handel hy met die toepassing van die reël:

"It seems to me therefore correct to say that the rule of practice against splitting of charges which has grown up during the last century, amounts to this, that where the accused has committed only one offence in substance it should not be split up and charged against him in one and the same trial as several offences. In applying this rule, however, the court have met with a difficulty, viz., the difficulty of deciding whether in a particular case the accused's conduct constitutes only "one offence in substance." (Vide per Kotze, J.P. in Rex v. Gordon (1909, E.D.C. page 267), Various tests have been proposed and applied and the leading cases on this point are Rex v. Sabuyi (1905, T.S. 107), Rex v Gordon (1909 E.D.C. 254) and Rex v Johannes (1925 T.P.D. 782). In Rex v Sabuyi, INNES, C.J. proposed the following test: "Where a man commits two acts of which each, standing alone, would be criminal, but does so with a single...."

"single intent, then he ought only to be indicted for one offence, because the two acts constitute one criminal transaction. In Rex v Gordon KOTZE, J.P., stated that no general test had yet been formulated enabling the courts to say when an offence is in substance the same, and when not, and that he thought it to be a sound principle, covering many of the cases, that where the evidence necessary to support the one charge would likewise support the other, there the offences are the same, but that where the offences charged in two counts differed in their elements, they were separate and distinct offences, though both relating to the one transaction. In Rex v Johannes, lastly, CURLEWIS, J.P. discussed the tests laid down in Rex v Subuyi and in Rex v Gordon, and came to the following Conclusion: "It seems to me that the Court can safely lay down that under certain circumstances both these tests, or the one, or the other, maybe applied viz., the test of whether two acts are done with a single intent and constitute one continuous criminal transaction, and the test as to whether the evidence necessary to establish one crime involves proving another crime. It depends intirely on the circumstances of each particular case".

Die hof het egter uitdruklik die vraag of gemelde reël geldig is en wat die regskrag daarvan is onbeslis gelaat.

Op bladsy 61 se die geleerde Regter:

"As to the other matters which have been discussed in this judgment, the court expresses no opinion. More particularly it expresses no ~~opini~~ opinion as to the validity, and the proper extent, and the limitations, of the rule with regard to splitting of charges. Likewise it expresses no ~~opini~~ opinion as to the correctness of the various tests which have been proposed for deciding whether there has been ^{an}improper splitting of charges, e.g. in Rex v Sabuyi, Rex v Gordon and Rex v Johannes".

Ongelukkig is die vraag of gemelde reël geldig is of nie, nie voor ons beredeneer nie. Albei advokate het aanvaar dat dit wel geldig is en hulle argumente was beperk tot die omvang en toepassing daarvan. Na my mening egter, kan die appellant nie slaag nie al word ten gunste van hom aanvaar dat die reël wel geldig is, en dit is dus nie nodig dat n mening oor die ~~geldighe~~ geldigheid daarvan in hierdie bepaalde geval uitgespreek word nie. Dit is dan ook nie wenslik dat hierdie hof so n finale mening sal uitspreek sonder die hulp van n grondige beredenering nie. In hierdie verband moet veral in gedagte gehou word dat die verbod teen gesplete klagtes n belangriker omvang gekry het weens die bepalings van die Strafkode wat sekere strawwe verpligtend maak waar n beskuldigde reeds n bepaalde aantal oortredings van n bepaalde aard op sy kerf-stok het. (Artikel 334 ter en quat van Wet 56 van 1955, soos ingevoeg deur Artikel 28 van Wet 16 van 1959, en Artikel 335 van Wet 56 van 1955, soos vervang deur Artikel 29 van Wet 16 van 1959). Ek sal dus vir die doeleindes van hierdie appéI aanvaar, sonder om daaroor te beslis, dat gemelde reël wel geldig is.

Wat die toepassing van die reël betref, is dit duidelik, soos blyk uit die uittreksel uit Moseme w-
6/..., se....

se saak hierbo aangehaal, dat daar uiteenlopende menings bestaan oor welke toetse toegepas moet word.

(Kyk ook Rex v Khan 1949 (4) S.A. 868.)

My mening is dat geen toetse wat in alle gevalle geldig is, neergelê kan word nie ten opsigte van 'n rekbare begrip soos "wesentlik een misdaad" ("one offence in substance"). Ek sal deur 'n voorbeeld aandui wat ek bedoel.

Waar 'n dief/appels een na die ander feitlik gelyktydig van 'n boom pluk word wesentlik een misdaad van diefstal gepleeg. As hy egter elke dag vir tien agtereenvolgende dae een appel op 'n slag van dieselfde boom steel pleeg hy klaarblyklik tien misdade. Tussen hierdie twee gevalle is daar grensgevalle en ek vind dit nie moontlik om een of meer toetse te bedink wat in alle gevalle met sekerheid sal bepaal wanneer daardie grens bereik is al dan nie.

Na my mening moet die sogenaamde toetse waarna die beslissings hierbo aangehaal, verwys, nie as regsreëls beskou word nie, maar slegs as nuttige praktiese hulpmiddels wat gebruik kan word om vas te stel of daar wesentlik een misdaad gepleeg is al dan nie. Dit volg dus dat by die toepassing van die reël 'n mens tot 'n groot mate afhanklik is van die gesonde verstand en billikhedsgevoel van die hof. In hierdie verband verwys ek na die aanmerking

va_n Regter SELKE in Rex v Shelembe 1955 (4) S.A.410/412:

"In some of these cases the decision went one way, in some the other. Whether a separate charge was, or was not, countenanced, seems to have depended on the Court's idea of a common sense view of the matter, and of what was fair to the accused in the light of the established facts. I am inclined to think it is impossible, in the border line type of case, to get any nearer to a general rule than that".

Gevalle van hierdie aard vereis n benadering

soos aangedui in R. v Katz 1959(3) S.A. 408 te bls.422/3.

Wat die huidige geval betref is dit duidelik dat daar hier geen sprake daarvan kan wees dat beskuldigde se gedrag wesenlik een misdaad uitmaak nie. Die misdaad van diefstal is gepleeg toe die beskuldigde gedurende die nag die pistool uit die motorkar verwyder het. Al sou hierdie misdaad ~~regtens~~ ^{regtens} na die contrectatio voortgeduur het solank die beskuldigde in besit van die pistool gebly het, is die eintlike misdaad wat hy gepleeg het nadat hy dit gesteel het totdat dit op die 10de in sy besit gevind is, die wederregtelike besit van die pistool sonder n lisensie. Twee afsonderlike misdade is gepleeg en daar bestaan geen rede om dit nie as twee te behandel nie. Kyk Rex v Fisher 1928 T.P.D. 339.

Appél is ook teen die straf aangeteken. MnR Oosthuizen het veral beklemtoon dat beskuldigde n eerste

oortreder is. My mening is egter dat as 'n mens die omstandighede waaronder die pistool gesteel is en die feit dat beskuldigde vir 'n hele paar dae die gelaaide pistool besit het sonder 'n lisensie, in aanmerking neem, asook die die misdade waartoe die onwettige besit van vuurwapens ~~aanleiding~~ gee kan die strawwe wat opgelê is geensins as te swaar beskou word nie.

Die appéL word derhalwe van die hand gewys.

J. T. van Wyk.

STEYN H.R.
BEYERS A.R.
OGILVIE THOMPSON A.R.
HOLMES Wn.A.R.
